

Overweging en voorbeden - Derde Zondag van Pasen, 1 mei 2022
Dominicuskerk Utrecht

WIE BEN IK? Openbaring 5, 11-14; Johannes 21, 3-19

Een gebed van Dietrich Bonhoeffer in de gevangenis aan eind van WO II:

Wie ben ik?

Ze zeggen me vaak: je bent rustig, blij en zeker, vriendelijk en evenwichtig

Maar ben ik werkelijk wat anderen van mij zeggen?

Ben ik niet eerder onrustig, verdrietig en bang, leeg en verslagen?

Wie ben ik?

De een of de ander? Ben ik nu de een en morgen de ander? Ben ik beide tegelijk?

Doe ik me naar buiten moedig en sterk voor, en ben ik van binnen een zwakkeling?

Wie ben ik?

Ik ben een speelbal van mijn eenzaam vragen.

Maar wie ik ook ben, U kent mij. Ik ben van U mijn God.

In dit gebed gebeurt iets bevrijdends: uit de de maalstroom komen waarin je rondtolt, en ruimte krijgen voor aandacht, nabijheid en betrokkenheid naar anderen toe.

Het komt dicht bij wat Catharina van Siena *zelfkennis* noemt: mijn beeld van mezelf.

Ben ik een los individu, aan mijzelf overgeleverd? Of verbonden in een geheel?

Je bent een boom die wortelt in goede grond, schrijft Catharina van Siena

- de grond van Gods menslievendheid.

Je moet niet rusten in jezelf, want dan draai je vast in je falen,

maar je ook niet nestelen in God, want dat maakt je overmoedig.

Het gaat om een zelfbesef dat je blik niet niet fixeert maar in beweging houdt

- het is inkeren naar de voedingsbodem én zelf groeien

Het gaat Bonhoeffer en Catharina om één centrale vraag

Moet ik het allemaal uit mezelf halen, die aandacht, die nabijheid, dat betrokken zijn,

of laat ik de Menslievendheid vanuit mijn grond zijn werk doen?

Dat maakt verschil, zo laat het evangelie zien!

Kijken we naar het tweede deel van het voorgelezen evangelieverhaal.

Petrus wordt aangesteld als herder, iemand die zorg draagt voor de kudde

en weet waar goede weidegrond is, maar ook de gevaarlijke plekken kent.

Kortom een man op wie de kudde kan vertrouwen.

Maar is Petrus te vertrouwen? Hij heeft gefaald, toen het er op aankwam!

Drie keer heeft hij 'niet thuis' gegeven, drie keer "Ik ken die man niet".

Als hij de herinnering hieraan zou meedragen als zijn zelfbeeld,

zou hij zijn leven lang door de grond gaan, wegzakken in de diepte.

Wat doet de Heer Jezus nu?

Tot drie keer vraagt hij: *Bemin je mij*. Dat is: Ga je voor mij?

en tot drie keer zegt Petrus: Ja, U weet het, U weet alles.

Daarin is te horen: U kent het dubbele in mij,

mijn spontane 'ja' als ik aangesproken word en mij laat raken,

en mijn bange 'nee' wanneer het erop aan komt moet te tonen.

En wat zegt de Heer daarop: *"Weid mijn kudde"*

Hoe kordaat en subtiel tegelijk: de Heer vertrouwt Petrus, vertrouwt hem zijn kerk toe, maar hij moet wel weten dat hij niet uit zichzelf betrouwbaar is.

De moed om er te zijn moet hij halen uit de Heer, uit de kracht van diens oproep,

- de kracht van Gods Levensadem die in dit roepen naar hem toe komt.

Wat een bemoediging, ook voor ons!

Je hoeft je niet druk te maken of je het allemaal goed doet.

Hij blijft achter je staan, met zijn vertrouwen met heel zijn kracht.

Ik zal zeker steken laten vallen, en toch *'krijg ik het te doen'*,

- zo formuleert Edward Schillebeeckx het meesterlijk -;

God weet zelfs met mijn mislukkingen te werken.

En het resultaat is navenant. Het wordt niet bepaald door ons kunnen maar door Zijn vermogen om met onze beperkingen en zwakheden te werken!

Dat is ook wat het eerste deel van het evangelieverhaal laat zien.

Petrus en zijn leerlingen *gaan vissen*.

Een woord met dubbele bodem: letterlijk is het gewoon vissen vangen.

Tegelijk klinkt er iets anders door: *bijeen brengen*, ook van mensen

"De hele nacht niets gevangen" is dan niet enkel herkenbare frustratie van vissers, maar ook ónze teleurstelling: dat het ons schijnbaar niet lukt mensen bijeen te brengen - dat onze kerk eerder lijkt af te brokkelen dan te groeien.

"Gooi het net uit *aan de rechterkant*" houdt ook meer in: meer dan bakboord-stuurboord.

Het doet denken aan dé rechterzijde: de plaats naast de Heer,

waar je naast Hem zit, deelt in zijn kracht om aanwezig te zijn.

Als de leerlingen dat doen, vertrouwend op de kracht van Zijn aanwezigheid, gebeurt wat menselijk gezien onmogelijk is

Het net kan het aantal vissen niet aan: de kerk is te klein om de toestroom te bevatten!

Het is de beminde leerling die het doorheeft: *"Hier is de Heer"*

De geestverwant, de ingewijde, voelt aan: dit is *typisch de Heer*, zó is Hij steeds bezig:

volheid teweeg brengen waar tekort is - zoals op de bruiloft te Kana -,

leven opwekken waar terugval, dood, heerst - zoals aan het graf van Lazarus.

Hij raakt onze zwakheid, ons tekort aan. En tegelijk haalt hij ons eruit,

of beter gezegd: hij zet ons aan om er zelf uit te stappen!

Dat maakt ootmoedig en stoutmoedig tegelijk:

met beide benen sta ik op de grond, maar ik zit niet aan de grond.

Ken jezelf, maar wees niet bang, is de boodschap van Jezus de Levende
Ik ben met jullie.

VOORBEDEN

Bidden we tot de Eeuwige,
Herder van ons leven:

Wij bidden U voor alle mensen
die zoeken naar de zin van hun leven.
Laat hen richting en houvast vinden.
en mensen ontmoeten die hen daarin voorgaan

Gedenk de volken van Oekraïne en Rusland
die lijden onder tyranniek oorlogsgeweld.
Wees de vele vluchtelingen nabij
en allen die hen opvangen en bijstaan

Zegen hen die zich inzetten in onze geloofsgemeenschap,
als pastor, diaken of vrijwilliger;
dat zij mensen weten te raken en te verbinden
in een gemeenschap die bezielde wordt door Gods Geest

Wees hen nabij die werken in de verzorging,
die hun krachten geven aan zieken en hen die hulp behoeven.
Dat hun hart geboeid blijft en vol aandacht
voor hen die aan hun zorgen zijn toevertrouwd.

Voor ons allen hier bijeen bidden wij
Dat wij groeien in vertrouwen,
dat wij in kracht van Jezus de Levende
veel meer vermogen dan wij kunnen vermoeden.